

№ 51

Молла Наср-Эдди

Kijməti 15 kəpik

Turqanı, Jynis, Zəban
oğlunu 12 parça toprağı
və işi bağı vardır.

„Joksy!“ kylak

Jynis qışı—Zalım uşaq mənim cuxamın cuxaxlarıny qərmurlərmi qi mənədə
(nalok) verai koiyrlar??

== 1930-ncy il üçün iş planı ==

Plansız jəram - bizim Syra kyrylyşymyzda iş qormaq, çalsmaq istənlərin hamısı by kənyə tabe olmalıdır. Har işi plansız başlananda qərsənə qaxrıda içindən kəmbə' kuly çəksir; iş baş, ajak kəlar. Başkalar birdan birə bəz illiq plan tərtib verib, təsdiq etlib, sonra parça parça, hissə hissə o plandaq işi həyata qəçirir. Ancak by kəjdən Molla Nasrəddin məcmuəsində işlətməq mumqun olmyr. Molla Nasrəddinin iş planı ancaq bir illiq ola bilər.

- Sobəbi nə soruşursunuz?

- Səbəbi o dərki Molla Nas'əddinin umyvi iş planı hamıya mə'lymdir. O plan hələ 25 il byndan kabək tərtib verilibdir və by quə qimidə - həttə bir çök illərdə byndan sonra o planın üstündə çalsıb vrysəcəkdir.

O zamanlar iş planı tərtib vərmaq çök az jərlərdə adət idi, ləqin 25 il byndan kabək Molla Nasrəddin deyjib: din, məzhəb, sərət, e'tikad, iman, cənot, cəlonəmə, müctəlib, molla, qəşax, xaxam, murid və əla bəla butun by kism mənə mə'lydir.

sözler qərəq insanlar arəşəndən qəturulub, lüğət lərdən, qətiblərdən tomanlı silini tyllənsinlər.

Məscidlər, qəlisərlər, sinəokklar, təqəblər, ləbətəqəqlər, pirlər, zijarətəqəqlər, məhfillər, əza jərləri tomanlı soqulub, dağuləb - məarifi və mədəniyyət evlərinə dəndərilisilər.

25 il byndan kabək Molla Nasrəddin işlə - müləqədlər, həj və xanlar, məliq və o'janlar. butun dövletli və varlılar və zəhmətqəşlərin zəhmətərdindən işləfədə edib, onların kənlətlənsə soranlar və zəlim qə'ladərler, onlar cəzaləmə məhəym edilməlidirlər.

By və byna oxşar bir çək siqir və arzylər Molla Nasrəddinin 25 il byndan kabək tərtib vər dijə planını əsas məəddələrdəndir q'i, hələ by quə qimi by jəldə çalsəb və çalsəcəkdir. O q kəldə 1930-ncy il planı; by ləldə Molla Nasrəddinin muəljən və ən əjdən bir prog'ams vərdir, o program v plan byndan ibarətdir:

Bəqənsən işçi dəjirələrində məsələ: Balaxəns, Syraxəns, Zəbrət, Bibl-Həjbet, Bəjul, Zavəqzəl, Fabrika, Şejbəna, Binəkədi, Xorəzan, Xərdəlan, Baləcars və bəskəda by qimə jərlərdən... o jərlərdə işçi təqəşləri, xuyssən iranlı jəldərlərməz və bəskəda by qimə jərlərdən... o jərlərdə işçi təqəşləri və hək, həsəb dəftərcələri saxtəjilər, və bir parələrində bəclərəndə Allah bəjan Kommyunist (b) Firkəsinin əzvləq dəftərcəsi vərdir və əzvlərdə firkə əzəqləndə qədirilər, əzvləq səzilər itfəkiləndə və bəskə ləctimə təşqilatlar fə ciddijərlə işlər əzəqləndə... homin dəjirəddəq butun məscidlər, təqəblər, əza dərlək evləri, pirlər və molla Kyrybanəv otəqə qərəq 1930-ncy ləldə başəndə başa başlanənsinlər - o jərlərdə kulyb, umyvi jəsəşə evləri, məqəblər, kiraxənxə, qitəbxəna və dəha by qimə məarifi və mədəniyyət qəşlələri çalsmalıdır.

Molla Nasrəddin çalsəcak q'i o dəjirələrin qəzu əqək və dəşuncəli işçiləri hamı bir jərdə səz kəjyib aralarəndəqə molla, mərsijəxən, fələ bəxan, rəmi atən, du'a jəzan, cəddinin pəjnə jəg mək uçuən Ərdəbildən byrajə qəlonərin hamənsə aralarəndəqə fəhlə dəjirələrindən çəksəb kəvlənsinlər.

Molla Nasrəddin çalsəcak q'i 1930-ncy ləldə o 15-20 jilləq stəzə olan həkiki zəhmətqəşlər əz ləclərini tənənsələr, sin' dəşmənlərini dostlarıbyndan əjbrə bilsinlər.

Molla Nasrəddin çalsəcak q'i o təşqilatlaşməş işçilər, əz aralarəndə apərdəklər işləri sonradə mətəşəqət olmanə şəhər əhalisində, qəndillərə də təbigsətinlər, onlar uçuən numyə olənsinlər, onlara jəl qəstərsinlər, qəzərləri əpsənlər.

Molla Nasrəddin byn by ilqi iş planıbyrdə q'i by jəl lə çalsəb və butun proletar sinifini də əzəmə qəməqə qəğər.

Əlhbətə Molla Nasrəddin inənə q'i Bəqənsən s'ijəsi və ləctimə təşqilatlar xuyssən alləhsizlər itfəkilər, by bejəq işdə onə birinci jərdəməçə oləcəkdir.

Molla Nasrəddin.

Şubhə

(Naxçəvəndən) Molla əmil o qənləri dərsdə bir muəllini iş arəşmədə bir ətəmə oлды, ovkətan tolə, əldəyqəddən səbətə dəjanə bilmədim, həysəkləmə dərməq; içün pedəlxənkiymyən əhəmə çəkəb dəjanməşdəm, qərdən bir kəlyəndən jənsədə: - Salamələjüm!

- Ələçəşsalam. - Fəla; məq bir əlimi məkələ təzəb bəylə qənlərin əmələ qəlmə tərtiblərini və onları tərtib mələn ləctimə qəstərlərini təstəjilər, qərəq by bərdə məqə qəməq ədəsən.

Dədim bələm by işlərdə o kədar hə savadlı mələm qəlməmə, sənim əlimi məkələmə və məntəriyal vərə biləcəm.

Rəfikim qəzumu qəşib deyd: - Əşq ələddərdə deyl, səndən ancaq bir nəqə qəlmə soryəcəm Bəz qəlmələr vərəq onlar qəmdə min dələ işlərdəqə ancaq fəgətə mə'nalarmə; jəxsə əjdələsərdə bilmilər.

Dədim hələm o ləhəqə qəlməldir.

- Bək məsələ: biri ələ «şubhə» qəlməsi by bərdə san nə deyə bilərəp?

Dədim q'i: bəzə mə'nəco bir birinə jikkə ilqi qəlmə var bir «şubhə» bir «səq», «şəq» və jə «şubhə» bir qəşən həkiki varlığına və jəxyddə bir işin həkəkətan əjlə qəşə olmədəsəmə deuilər. «Şubhə» ədələ ədələ... «Şubba» il, şə-q-q ədələ fə s ə əşəqə qədirlər. «Şə-q» və jə «şubhə» ədələ məsuləmə bəndən qə'nisinə jə rəsmərdə (şəqqə qə'nat) ancaq bəqləmə döv' kəldəndən işlədid.

məqdədir. By qəlməni misal işlə dələ jəxsə əjdələtmək olar.

1- Məşyri' əjdələrdən Dəkəri hər bir şəy şubhə ədir: jə'nli o adam, qərdəqərdərin həkəkətdədə əjlə əldəyqəna inəməmə.

2- Mən by ərəb əlifbası işlə jəzə jəzədə təsəddülə «V» ilə «A» (Hind) rəkmətlərini jəzəmə ləzəm qəşə idi. jəddini başa jəyərə və jə başa əşqə jəzəmə ləzəm qəldijlər şubhə ədərdim.

3- Ərdəbynd məşyri' işçiləri Ri-zəjəfəy əvini kəlyəbadə-ələskəndə sonra, ony əz araləmədə bələsədrub xuyssəni mənzillərə qəvirçisilər. indilə onlar şubhə ədirləq qərasən byra dğrydan də mənzil içün ələ məb, jəksə işçilərin mədəni məarifi əcağə olan kəlyəb içün?

4- Naxçəvənd məarifi kəmbərləq, əz vaktində məqəblər içün yəzəy kəlmətdə olar tədəmə qəşə jikkə indilə bəz ilqi kəlmətdədir. Kəmbərləq «şubhə» ədir q'i qərasən vaktində ony tədəmə ədilsə idi əlvərisli olərdə jə ind?

5- Cəddinə kyryban əldəyqəm Mirisli, Naxçəvənd məarifi kəmbərləq inspektory qəpəndən sonra, əzəqə «şubhə» ədir q'i qərasən mən inspektory fəhlə jəksə jək?

Nə isə «şubhə» qəlməsinə çək əməl qəlməq olar, ancaq zəmm ədələm ləhəqə bynlar qijəqət ədər.

Rəfik bynlar ə qəfə ətdijəndən ələlə səkəb əjriyə.

İndi əl molla əmil səndə bir dən jə qərməz ədəməndə də qərum by misəl q'i «şubhə» qəlməsinin hə kiki mə'nəsinə jəyqən qəjər jə jək?

Quə dəqar.

Fiqirləşməmiş tapıldı.

Məsədi Kəssəmə by bir ilqi qunda qəşfi əldəyqə qəq idi. Çənuq nəqə idən bəzi əvəz səkləmə qəzəmə jəruqə istədi q'i bir qəmə vərmişdi.

Dğrydan də imdijə zamanədə Məsədi Kəssəm qiblər uçuən kəzərə vərəməndə qətin bəq bir şəy ələ bil-məz. Çənuq Məsədi Kəssəm dladət idi.

Dindar əjni zamanədə xidməti, əlvərisli bir qərəqən təpəmə əldəyqə cə qə deymə idi.

Nə isə kəzə bir qəmə nigəlan əməmədə. Həttə by qəmə əvən əvən qəlməş əs fərdə idi.

Məsədi əgzəndəqə ləkməni cəməməndə yəddə by əvərdə Qulissəndən soryədə: - Onlarəndə bəzə qim qəlməş də: - Kydəməz əzə qəlməşdi: - Nə dəməsərdə qərəqənimə salamətdəmə?

- Həmm salamətdərlər. Ammə, ə qəşə kydəməz nə xəş səhbət ədəmədi? dəjə Qulissə səhbətin ələssən dəməsməgə başlədə.

- Kydəməz deydijə: inəşənləq əjləqə qəlmənim əvə əpərdəm, uç 3 qəndən sonra əqymə ony okydəyrməgə başləcəq. Cədrənsə ətdəracək, əzə hər jəro qətsə ənydə əparəcəq.

Qulissə səzənu byrajə jətirdi. Anumə Məsəddinin qəzələri yzən yzə dija jəl qəməqə başləməmə. O bir kədən ziraqiləqə deydijələr: ərinə xəş qəlməməsinə dējydi. Arələgə bəskə səz salmək istədi.

- Jəksə jə Məsəddil bəs bəz əpə jədi kyrtərdə, kəlməmə nə kəjmələ hək dədi.

Məsədi jərindən dğrydyly və kəbə kəjləcək həddijini həməmə səətdə fiqirləşməmiş tapıldı.

- İsrəqə qu qətdirəqilə jəru qə kəjyib kəblərəmsə qəri qərdəriq deyd və əvəzində də Qulissə kərəndən kəşə əlli bir kapəz jədi.

2. Kyryskə

- Naxçəvəndə o kədar kyryskə sətən pejdə ədyləb, ə hiddə hərə bir vədrə, uquş bəgəzən qəçirib, qəçə-bəzər hələ dəşur əz məntəqəni olarək cəmənin səbdən kəçəyən sələrlər.

Yəməşiməş...!

Molla əmil inən xəşəbəq ilqi həttə bəndən iləri 2-nci sənəli islərdəmə istəkrəzə vərəklərini əpərdəb sətdəm bənəqə. Bəqədə olan by 5-nə sənədə mənin sətdəm vərəklərdəq birinə 5000 mənəp çəksərdə ində qəlməmə bənəqə deydilər. İyən mənim by əqmim.

- Dəjirər q'izəməni bəstəmə sojyq də jərdə bəzə sətəblər zərəfə vərəklər deydilər vəkətdə q'izə məsən qə' qət vətəməməni dələsə.

Mən də kəlməmə əvərə, bil-mirəm nə ədim. Sənin cəməni üçün molla əmil by 5000 mənəp vərəklər mənim işim dənərdə duzələr. İndi by bərdə məmə bir qərə qəstərə sənə bir kənkəlik vərəmə.

Vərəkəni sətəni.

Molla Nasrəddin - sən də mənim qibi ələdəm kəz sətdəm kəz cəmənsən qəçib qənd ində qət zədən istəkrəzə vərəkləri ə məhəq sətəni? Qəlon tərəkədə yəndə mənim kənkəlikməni jərdəndən çəkmə!

Allah ilə musahəbə.

Dünya axşam işsiz adamlar qimi taxtın üstündə kaburgası üzərək yazılmaq istəyən Molla Nəsrəddin məcmuəsi məşhur idi. 50-nci nömrənin üstündə qədim Allah sənəti bütün fəqihləri, xijalimləri kaplamışdı.

By hində kəpənə dəydülər, mən zəhiləror məxsus bir iltifat ilə «zaxadit» dedim.

Heç qəs qalmadı.

Böylə fikirlişdim ki qyja by şaxs rıysca bilmir. Onyn içündə «byjyrnyzi» dedim və taxtnı uza rında sonkynızyı otyrdım. Kəpə aqıldır bir gərübə adam içəri qirdi gərübəlişən ondan etəri idi ki by qunqu zamanın adamlarına oxşamırdı. Mən əvvəllər quman etdim ki mənə kəpə başı, yaxıy cin, şeitan qozumə qorunur. Əhmətlə «Bismilləhırrəhmanırrəhım» dedim, mənzilimə əməli başlı zillədim, qozulırtı təşvi qətiyər by nıyranı kocanıy kər qimi ağarmışxejir bəy deyim kər sakkələ.

Rəfikim çök bi qef və oldıyqa gənqini idi.

Jer qəstərdim - otyrdıy.

By qimdir, byrja na içün qəlmışdir? deyə fikirlişdim, bələq by bir mottadı? olmaıy bir hesab, nəsbəli sejtirdi? əjər by hejla nəci zatlarındadırsa - sabəli mənim firka təmilijində byny mənə bir laqa kəjarırlar və qirəli şı qimni estuma atırlar və dejərlər şı qimni molla; sejtirlə jəkkəndən rəbitən vərdir. Sonradən dydyim ki «byjyrnyzy» qəlməsi bynyyn xosınyə qətmış imiş ki içəri daxil otybdır. Əjər molla, sejid olsejdi türqonı bilmişiz ja farsca ja xıy ərdəco dəməsməli idim. By hində gejiri içtəri Molla Nəsrəddin məcmuəsi olmandı jərə dısdı, istədim məcmuəni qəturəm-nıyra mənə koca sakkələm jərgələjib de-

— O murtədd, qafir, din dısməni, islām gəddarim nō içün oxıyib həm özümə həmdə bütün xədəlini cəhənnəmlik eləjirmisən?

Dedim sənə atam anam fəda olıyn sən qimsən və byrja na içün qəlmışsən?

Cəvəb vermədi:
Dedim eç nıyranı jəksə eşitdim ki «Krasnovodskı» 29 nömrəli evdə olan umımyi jəşəş evində olan tələbələr sojykdan-jərgəndən çəka bilmejir ja xıy erməni qəndində olan umıy jəşəş evindəqi tələbələrini 75 fəjizi xəstəlib sətəlcəm olıybdır-byınları jəkləmək içün qəlmışsən?

Cəvəb vermədi.

Dedim əj koca! bələq Baqə Syrasə Sıhiyyə Sə'bası nımağəndəsi sūfəli ilə byrja təşvi qətiyər? olmaıy Baqə kommınyozıyndan tələbələrini jərinin dərsəkkələm təsvijə məksədi ilə qəlmışsən? amandıy sejtə! sən onlarındansənsə siqəjətim vərdir.

Jənədə cəvəb vermədi.

Dedim bizim umımyi jəşəş evin dəndə sənə siqəjətim vər.

Dedi qəs qafiri! mən millis idərə lərinədə otyran hərəkratlarındən və surındurməçilərdən dejtəlim ki mənə siqəjət edəsən!

Dedim eç bejüq pərvərdjār, jəqə jaradən, yca Xudavənd ələm! bızda sənın bəndələrindən dejtəlmijiz? dedi o ədəbi dilin «jiz-lərin «jərlərin uzıyın olıyn.

Dedim eç mən bir ədəb olan rəhman və rəhim həs dejtirdi sən həv sələli və səbirli sən! Na içün həs bə'z idərə mə'murırları qimi o tərəf by tərəfini kəpərsən?

Ələ byny dejtəlim qərdəm. Na qərdəm nō qərdəm heç qəs qərməsin.

Bilmədi.

Mollanın əsqi lətifələri jeni həjətimizdə.

Bir qun molla məsciddə məv'izə edərək Behiştəndə danışdı. Camaətdən birisi su'al verdi:

— A molla! qərəsan Behiştin kəpəsəndədə nıstırları nıvəbejə (qəçədə) düzələcəqlərim? Molla cəvəb verdi:

Mərqəzi İsqi Kooperatifi sətduzə jərəməz kələş qəçədə düzələndə - Behiştədqı Hyri, Gəlmən

üstündə əlbəttəqi cəmət bir birini kərəcəkəddir.

Bir qun molladən sorıyşdıylar ki nō içün kədənlər başlən kərx dərək əzərləri qışılərə oxşadırlar? Molla cəvəb verdi:

Ondan otri qi-qışılər başlən kərx dərək əzərləri kədənlərə oxşatmışlardır.

С ь н а н м ь ș sejit.

Pişjan dəjirəsi (Karabag məhəli) Həcəb qəndində bir rə's sejit vərdirəqə adlı Mir Hədəbdır. By cəddinə atam anam kырban olmış sejdin nəfəsi ağar özək sə; nənmiş sejtirlərdəndir. Na cür nəzr eləsin kəbi olındır, har na tovr du'a jəzəşə şəfa taparsən. Bytərlər bəşən nəfəsi ağar özək istəmirəm. Çünqu butun sejit və molla ədəb dəşəjanlar bısavəd ələsərdə bələ jənə olu nəməz kələ bilirlər.

Huzyrinizə ərz elədim məscədə həmin Ağə Mir Hədəbdən 20 - 22 jəsyədə olan ərvəddər. Mir Hədəb m. 80-85 jəsyədə ərvəddən 20-22 jəsyədə qorunqə doğrydəndə bələ həmməd pejğəmbər A'jşənin əvəlatı jədəmə dısur. Doğrydyr molla əmi sən by məsələjə mədə-xələ edəcəqsən, əmmə sən olını dəşmə kəj mənə bəğışlə. Mir Hədəb pejğəmbər nıvəsi olıydyğyndan o cıvənə qəlini səvəbiyə səkəljəqə o dınyədə cəhənnəmi nō'rə qəçib başlər istidən - jərnə kəzəndə pərtəldəjan qimi - kəjnəjan vəkət həmmə cıvənə qəlin behiştə 81ci mərtəbə də özümü qələjə versin.

Bəğışlə çək yzyın oldı xətrim nō dəjməsin, sən muddələs eldijm molla sejtirlər hələdə cəməətimizni əvəmləğəndən istifadə edirlər.

Dəladəy.

Beşi on qəjür.

— Səljən okrygy saatlı kooperatifi xidmətçisi Grışə hər qun dı qənə nəş'əli-jə'ni pişjan qəldijindən beşi on qəjür, qəhdə duqəndən oğrylanın sejtəri qərmər. Qəntiləri zərətət ilə kəryətmək içün onları krysə qimi dışləjər, onə qəjə bə'zən qəntiləri sejtərinə tərə zimin qozundə kəjib kəryəq kəşərlər. Çək məzəli adamdır.

Kooperatif kartofların şiqajəti.

Molla əmi hər il pəjizdə bizi toprəkdən çəkəran qimi xusəyi əmbarlara jəğub, başməzə pərvənə qimi dələndə sonra butun kış fəsilini kərxə - xərxdə sətərdilər.

By il bilimiri nō olıyda bizi toprəkdən çəkəran qimi, bir başı vəğənlərə dölədyr, Baqəja jələ sələblər. Biz səvəndiq qi, jəksə olıdy, by il qədid kış fəsilini Baqə qimi bejüq səhərdə qanış əmbarlarında rahat nəfəs alırdık.

Fəkot Baqəja qəlandən sonra pəşimən oldıy. Byrədə kartof dejtə adamlara hələ mənzil jək imiş.

Bizi Baqəja qətiyən kooperativlər kəbəğməzə çəkəndə. Bir nəçə qun vəğənlərə jərgynlyğy-qyzy ələndən sonra dərsəkək. mənə bir nəçə dəfə, muxtalif kəmissiyanlar biz olan vəğənlərin bəşmə dələndə biza mənzil tədərıq etməq həkkəndə məsləhət və məsvərat etməjə başlədilər.

Bə'zilər bizim həmməzə b'fəndə bira Baqəja qəlməjimizni təbriq edib, bə'zələri isə vəğənlərə əvərə edijimizə qərə, nəkləjiz işlərini pozmaq əqs inkələbçiləgəndə mütəhəmm edildər. Nəfəsimiz içəri çək hər qun by dənsəklərə kytlək əsdək. Biza çərdən xəbərələrə qərə, hələ şəhərdə

dəxi istə kabinetlərdə bizim bəramizdə çək iclaslar olımydyr.

Qərəz, yzyın müddət vəğənlərdə kələndən sonra, qəc bələ ilə bizi bəşədib, müvəkkət olarək əmbarə əksəjan cür bə cür jərlərə dölədyrdilər. By jərlər müvəkkət olıydyğyndan rəzə oldıy. İmdi eşidiriq qi, bizi Baqəja qətiyən kooperativlər ilə kooperativ əzvləri arasında mübahəsə başlanmışdır.

Kooperativlər dejtər qi, ə bələmi qəlin by kartofları aparsın!

Uzvlərdə dejtər qi, hələ vəkətmiz jəkdyr, səkləjan sonra qəlib aparsın.

Az kələb bir əj tamam olıyn qi, by mübahəsə dəvəm edir. Na kooperativ jəktin qəlin nō də əzvlər. By tərəfdən də həvalər sojıyır.

İmdi, Molla əmi, səndən xəhiş ediriq jəzəb xəbər versən qi, hər qəh bizi bəramizdə tətəjjil tədbir qərdəmə bız çuruməjə və sojlykdən dənəmə başləjəcəğəz.

Arsə qəşiməz sətəş həftəsində qəçəjimizə qərə bizi hər qun kooperativlərdə qərməq olar.

Kartofly salomula əlinizi səkəryək.

Kartof umajəndələri tərəfindən jəzdu.

Səlpər.

Tə'cili.

«Kəbi» Qənd təqtəbində müəllim, tələbə və talihlər jərgənə:

«Sənə dənmişlər. Hədəsə məhəllədə Kələ - Məstəqə dəjirə məarif sənə»

bərrəmənmiş məşğylijətt qəçdi - bərdəndən həmysə kyryjy b ə gə-

bəsi tərəfindən tibbi jərdən həjətə qəndərilmişdir. Kərə bələ.

Fatihə.

Qəhno ilə fətihə
Zir zibillə fətihə
Ağ başa, qəj kyrsəgə
Qor və şilə fətihə

Din olur, allah olur
Əl edir iqrah olur
Cəraqəjə dırmıy butun
Xan və kərəl, şah olur.
Qəhno ilə fətihə

Mərsijə xan, molla kələ
Oldı syzyz bir bəlik
Qətdi sərək, dən, əbə
Kələd kərəş ərxələk
Vər mütillə fətihə
Qəhno ilə fətihə.

Əsəj jəzə kəhriyə
Bisdi əş zəhrilə
Dəfən elədi qənd, əbə
Əl bir olıy səhrilə
Qışılə, Xilə fətihə
Qəhno ilə fətihə

Çədrə papək kəlmədə
Milli nıfək kəlmədə
Kırsdə səvəddənəmənş
Ərvəd, yşək kəlmədə.
Duşdı dils fətihə
Qəhno ilə fətihə

Kəjçəməğə vırmısyk
Axtələjib byrmısyk
Mın iqi jüz bəkkələ
Bircə tələ kyrmısyk
Mir Sənillə fətihə
Qəhno ilə fətihə.

On iqi mın qəbləjə
Bir suru çəkəkəl, əjə.
Mınlirli məşədi
Vəllərin olımy təjə.
İçəri çilə fətihə
Qəhno ilə fətihə
Zir, zibillə fətihə.

—Çyğyndır.

Əşidib ydyryr.

— Odyın qibi nō dıryb jəzumə bəxərsən!

— Nəçə? odyın olmaıy Baq-topa odyın qəlin mənənd əqizləməq istəyəsən?

— Jək ədə, nō odyın, nō Baq-top?

— Dejtərim bələ cənsəz odyın qibi dıryb bəxərsən!

— Odyın mən dejtəm hə... odyın Baq-topda olanlar qə, jəjdə odyın qibi dəjənə bəzuməzə bəkkə imdi kəşdə ojuməblər.

Qagʻz oʻqildi.

(Heqa)

Qantli bir saxs oʻlyrdy qazvinda
 Erdoʻbi fazioli olan dimda
 Sinni qechmishi-Fejzilidi idi
 Jokdi bir azca oʻlsada savadi
 Qontda qachmishi qok ozah, usrat
 Soh'a emishdi-a'kitab hidrat
 Tapsin istardi bir qorag parasu
 Koflinitin qumqi vardi bir jarasu
 Qontda kalimssdi arvadi, ysagi
 -Ax... by aʻhij ilaj dyag ysagi-

Bir axydyndy topraqs qandin
 Yrman, hostan; bag, qandin
 Muctahiddi on iloi Toʻbrizda
 Basda ammano; ag'tymas dizzda
 Laqin insafdan xocakoldi.
 Qonda qachmishi bir necha a'mil
 Hijlada moltdan dahn qamil
 Qondi domdardir; soʻyib sogana
 Vard veyat dindon Jenu dogana
 Zulm, sidqat; smyr asmsda
 Fejzi da son nafasda qachmsdi.

Bir xabar aʻlmasds qokdandi,
 Kolbi evdan jana parisandi.
 Muntazirdi ysakdan arvadan
 Varmidr evda paxladan, caddan
 Joksa chaplakni cunlasi acms?
 On gram sor panira mehtacms?

Jokdi Kazvindo qunq pocta, ilan
 Sohira, qonda qedirdi laq qorvan.
 Fejzimin olsada ishi oʻjsiq
 Fiqr kuldi, hec olmasa talosib
 Bir qagʻz jaxson arvada qonda
 olmassn qok jansada xermondn.
 Boʻsh ali, juz ilai onunda kara
 Cukdi bir molla tapmaga bazara.
 Mascidin karxssunda hulle papak
 Bir axynd oʻljashirdi sakkale ak.
 Fejzi duz, dogry mojsida; qoldi
 Mollann karxssunda qomboldi
 Jaz dedi: tez bir il hiqimdo-qagʻz!
 Molla hamdi sonajo acds agʻz.

Kybadan.

Molla omi, dunjada qok qozib
 qok jasaditri, hoi sef qordum va
 eshidim. Laqir: arvat mehurlonma
 siri qorimissim va eshitimissim -
 dim. Kybe okryng Rystof dajira-
 ssonda kuz va arvalar doqisij dus
 masin deya laq ila mohurlujurlur.

Ancaq sonra basda dusdumqi:
 arvatlarn mehurlanmasi Molla
 Tejfyryn qolagidir.

«Koca hejvara»

Deji sar'an kobildir acolo
 Talosiq is oʻlyr oʻjaka calo
 Jamnuk koj jera, otyr dincal
 Oʻqalo oʻhli dinqa veymal ol.
 Jazdi on sotr' ehtitran, salam
 Cok yzyn oldy bos ifado qolam
 Bi' neqa saqto jazy, biddi
 Is jyanib, qechiqdi, vakt itdi.
 Fejzi moqybi alcaqin Kolyna
 Bir sah. verdi kiasladi, jolyana.

Bakmadan joida bir iga, karaja
 Qoldi qarvan dusub-qokan saraja
 Qi o maqyby qonda qondorsin
 Sonra rahattalib nafas datsin.
 Istadi bir xobar saruj bandan
 Dediloz qakdi indico qorvan.
 Oxkyd Fejzi mollaja la'not,
 Qarvannun arkasna dusdu-fakat
 Boid ajakle, «katar» yzamsds.
 Daglar» sor ul'isa asmsds.

Donmadi Fejzi-igdi sy na jedi
 Dytmalib qarvam bakkada dedi.
 Jurudiv bakmadd-dusur dildan
 Q-qtandda-birinci mozzildan
 Jenu essoq «katar» cuktmsdi
 Kaitini odly-odly suktmsdi.

Qarvans dytmaga umid azds
 Jarv joldanda donmag olmasds.
 Gara jok-baska-qarmodi-kylyny
 Oʻlcmajo baslads katar jolyni.
 Is dovam etdi by sajay uc qun.
 Qarvans-har no olsa dytmak un
 Toʻpladi-Fejzi hoi metanotini
 «Pocta» ja veymojo omanotini
 Jerdo oimysdy o ycar bir kyj
 Anlajur duz, dora, ein no jokys
 Jurajur bakmadan by jan ojana
 Donmuss idi iti ilon cobana
 Bir qaco dan atanda tosmysdy
 On saatdan zijado kosmysdy
 Jorgyn argonib» nyntmysdy
 Son dusarqahda «pocti» dytmys-
 dy.

Basu karxssakimisi.

— Mirza Hasan! indiqi arva-
 di moqtaloz qetmajo kojnyrsan, ba-
 ri ozum ony savadlanm.

— Vellah by axbr vekt savad-
 szlign aradan kaldyrmak! uqun
 «Rodd oʻlyay savadszlik» camij-
 jatinida basmilo, kadre karxssak-
 dir q az kalub ozumda savadsz-
 lanam.

Fejzi atrafi busbutun soʻ-
 qozlaein siidi, qiprijin duzdu
 Etdi har sante har jana dikkat
 Dydyd kalbinda inca bir rikkat
 Ax... dedi by dusor qonoz qonozim?
 Byrada dondu istota-kandak?

Dogrydan - qozlanilmajon idi
 Fejzi oz qandino jetimsidi.
 Yjmadu vakti onyn qelino
 Kalkdi qotdi javas, javas evias
 Byrda dokkazda bir nafas oldi.
 Kapans istar, istamay qaldy.

Atds arvat alindiqi isini
 Kapans acds qorcojina qisimi
 Sadlanib» qal, dedi: son kybas
 Basdi on ilidr oldygyrn nigpans.

Yzadib Fejzi arvada qagʻz
 Cukdi bir sos acqlamdan agʻz
 Sinasi kalkib, kolbi incaldi
 Bedi: inan qolmishdi, qagʻz qoldi.

Bizdo do baska bir hioqat var
 Roqtaldan bojuq, shiqat, var.
 Syx bir qontli soʻljashirdi dunso
 Dedi: uc yzmalda jazyldan ma
 qalmadi uc qj, oldy hec birisi.
 Jok-xabar - vaynu bylanran dritar?
 Bizdo suq allaha damir jol-va
 Ham mahallarda afobos qyrtlar.
 Jok dava - qantlora qodon atdar.
 Poctada bas, o jans, bedzaldar?
 Qi; bize ajda bir gazet vorim.
 Sajal-okryklar-butun bir, bir
 Dediqi: qelmiz dedi Kazvin
 Joksa most etdi bynlari azvin?
 Oʻzumu - qontli at mimib qapacak?
 Gzmtu zymal axtarib tapacak?

Dedi bir isqi, qontli arkadasa
 Koj soni, men salim by isda.
 Tacrubo qetca elm ila jansax
 Olmuss islofda bela tamaxa

Mygan xoborlari.

Kalagajon, qant qonlar moq-
 tabi mudiri va muallimi kanadila-
 neby yqdyklardan bitum darslar
 tasorufat mudirini tapashtirib-
 di. «Qorson dars ilini» by yak-
 tandi, baska qant qonlar moqta-
 balarinda da darslar tasorufat mu-
 diri ila kiyjerami tapashtirib-
 di.
 Kommyxnok, moqtalib urun
 jaidan toʻldirib etilgi oqyn o kadar
 dir q, baska mahallalar moqtalib
 rina do basliq edar.

Hardam bir

By quntlora men kadnlari soʻ-
 basidno idim. Baqdan kazalara
 qodon kazyn numajandajri moelis
 do ma'ryza edirdim. By ma'ryza-
 ra qerda kalacak? onlarda qorag
 akidib qimni bo'ziorindanda ac-
 gum dydy.

Masola biri dejidriqi kazalarda
 myzdyr kadnlarnin iclasino qo-
 no varib, boj, jan arvatlars qo-
 landi, myzdyr kadnlari juzo dyryb
 dejirmsiloz na kadar by qolno
 kyrtlar iclasida oʻljashlor biz iclas
 acmajacaguz. Varli arvatlars va-
 yarab, jakaralarmsiqi kojnyuz
 byrada oʻljash, siz har no desaniz
 bizdo al kalkazark. Omma bynyn
 ilo barabar myzdyr kadnlari ima-
 na qolmijib onlars oturmushlar
 esija.

Varli arvatlars esija qkanda
 myzdyr kadnlarda vaqiridil ded
 dejarmsilozqi: ilamna ganada la' -
 not karasanda. Dogryys byna qok
 acgum dydy.

By boj jan arvatlars galot e-
 lomajib bir otyz ti sizl kaplarnan
 dupurqozi saklamslar, adamun
 alina fursat dusunda bela nan qor-
 lyk etmomeili idi.

Ma'ryzajildon birisid ajedir-
 diqi Langoran kazasinda bo'z frka
 cilor va mas'ly ischilor, molla, sejid
 kaxz alib tomanan arvatlarnin
 nufuzi altina dusub onlarni molla,
 sejid atalari ilada qaska, loska
 olmaysilari yesi. Masola by finqishin
 evindano alindijidan, jani tesbih,
 cajnamaz, dumbo va by qibi sejjor
 taraz imisi. Bynlar bo coloman,
 arvad-irkoqi olan qisinsino dejirmsi
 qir sando namaz kilmasan, men
 sando bir saatda dyrmaram: Ona

qorado qisi arvads mejmin qimi
 jamsulajrims....

Mon olum bynyn daxli ma'ry-
 zaja var? bos sejid, molla, xan ka-
 zuz qerda kalacak? onlarda qorag
 ara jedib mahammad ummoli qo-
 karalar esija. Firkinqanda byrada
 tolmaltandirmoq olmaz chunk: ma
 habbat bir bala sejid qyrtlar ol-
 majan bilmoz.

Bir dil jannas dejirdiqi Kyba
 kazasinda bilja ila dajira icrajja
 komitsino soklymys kyalak oli
 Oqor qodajiro sadri qaj qararido
 bir tovla tadaruv edib, hardam bir
 azboraj tolamun tovlada byskya
 dyryb, qaja sy aparmaga tavlon
 qontli kazlarnyn zor ila qolno
 qaqib, orada ibadota magyyl olar-
 ms. By soza qok acgum dydy,
 chunki basdan dibal jalandar.

Birido irali qonlar arvatlardan
 belis edoqan dejirdiqi q: Langoran
 kazasinda bir kadnlr kooperatif
 ilori qochmsiloz, kooperatif sadri,
 arvad ilo alaka bajalob, nihajat
 arvad hamilo loy isin ustu aqil-
 dukdan sonra kooperatif sadrini
 baska bir vazifa jo'jin etdiqilori
 halda jazak va adalansims arvado
 kilylkadan qonar edilib, imdi ar-
 vadda evdo oʻljash ytanib bjavda
 cuka bilmir.

Byrada qunah albatto arvada
 dir, chunki kooperatif sadri evdo
 qozal, qonqor arvadun koijb alib
 donado baska arvad ilo alakada
 olesa hec qoz by sadro: «son qisi
 kalibosin!» arada bilmoz. Vaj on-
 di qozal q arvadun bir balaca ajas-
 suruso, bel a'li conab sadrin hij-
 lasino duqar ola, onda... kijamat
 kijam edar.

Hardam birqi.

Oʻlancadan.

Oryclgyyn jakunlasmas mu-
 nasaboti ilo iranlarnan basib
 qoz jast ilo isladib karxmakdan
 otu Hacs Molla Akop daja donob
 iranli oʻlydy. By horil bir zaman
 a'li hasrot Voronost-Daqst daja -
 suna iranli muhaidlardan qizil
 shiqajit jazuars.

Malijoz soʻbosi ilo topraq soʻ-
 bosinin tamizloji baslanacagundan
 jag va duqunun bahalabu ruzoz
 alimlajrak konaklarlar atmas.

Mutrub Cahanqirin «man olu-
 mu» aradan qoturlondan bori
 doktyrlar aʻasynida intrigga qasi-
 libdri.

Jysif Mohommadof oz cybygyna
 and ichidri q: byndan sonra hec
 bir kolcomak ilo dostlyk etmajo -
 qocdir.

Hana bahalandsigandan Molla
 Sadek, Molla Myxtar va Molla Ja-
 kyb juzlorini saragan va sogan ka-
 hubo ilo bojamkaddurlar.

Oʻlif-beji eldurmeili

Bir qun moqtaloz ysaklara jagu-
 lab maslohat edirlarqi, qolin veyrak
 mollans oldurag canumuz dars
 oymakdan kyrtlarsn. Bynlardan
 biri dejidri, aj jazaklar! mollann
 oldurmoqda canubuz kyrtarmaz.
 Na qokdyr molla. Sizi baska mollann
 jansna doruso kojarlar. Qe -
 lin oʻlif-beji oldurag qj, hec jeri
 dibli ders olmasyn.

Baqo sqzlatlarnada ildo bir
 dofso soz bir jera koijrlar qj, qo-
 lin qozulordo olan salihisb ysaklar
 jugsdqarak. Dogrydanda by
 taqsilatlar qozulordo olan salihisb
 ysaklari toplajob qocyk evlorino
 dazdyrillar.

Ancaq bynlardan hec biri de-
 mir qj, bel muallim qolin clo bir tad-
 bir qorag qj, by ysaklar qozulordo
 dolysmasan.

Qozlajir qorog by sozu hans
 tasqatit dejacqardir: *Qozlajon.*

Qontda modani hucym.

Qecon alas 26-nda Tavys dal-
 rasinin asag. Oʻhsuzul qondino kom-
 somollarn bojlo bir madani hucym
 larona rast qoldim; traktorun dalha-
 na abir arvada kosyb ziyrats. Janlari-
 da alorinda bazarqi saxlar, vahams
 sunan allari xanlar arabada dolysyb
 tola qedirillar.

Dogrysr har sef qanabada kal-
 sin, komssollorinan xanals allari
 mano qok nos' verdi. Madani ilmi
 lab olsa ancaq bela olar.

Hejat toʻtirijja

Molla-Nasreddin Ahyne oʻlmak zartlari:

Idara va mussasalar uchun		Zabritqaz va xidmatqilar uchun	
bir aylk	80 koplyk	bir aylk	60 koplyk
2m. 40	2m. 40	3m. 50	3m. 50
4m. 60	4m. 60	7m. 80	7m. 80
bir illij	9 manat	bir illij	7 manat

Taq nusxasi har janda sultet, alinda 15 kopjadir

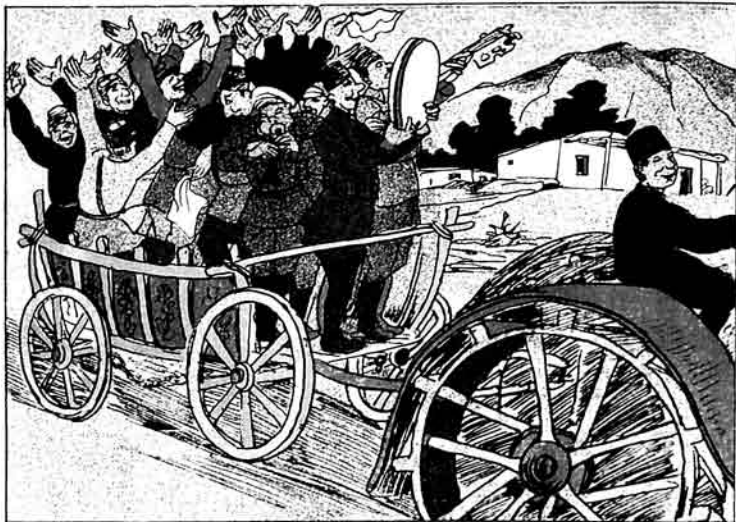
Zabritqaz va karxalarda har pocta idarasi macmy'mizda ahyne kabyl emajaj idaromiz taralindan vaqildir.

Zinovij acusinda 30 14. Kommynist gazetasit kontrolindanda macmy'mizda ahyne kabyl olyr.

Usvan: Baq, Qahna-pocta qucas 30 64. Baky, Crapo-noyrovna ya. 30 64

Keje: U. Itufak matbyal kon. acental-jin Itaq. 30 63indio Fioletof qucas 64 va butun kaza qozq va 30 63indio dajri macmy'mizda ahyne kabyl olyr.

Əlləri xənalı komsomollar

Aşağı, əjsuzlu qəndində əlləri xənalı komsomollar toja qədirlər.

Baqda İnşaat işlərimizdən

Jıxanda çok həvəsli olıryk

Tıqəndə İstxarə edırıq.